

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Крамаренко К. М., к.е.н., доцент
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва*

На сьогодні в умовах пандемії весь світ зіштовхнувся із цілим рядом завдань, що потребують негайного розв'язання. Серед таких завдань – задоволення освітніх потреб громадян, доступ до професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Одним із засобів виконання цього завдання є дистанційне навчання. Всі здобувачі вищої освіти і викладачі отримали певний досвід у застосуванні дистанційного навчання.

Проте наразі система дистанційного навчання переважно торкнулася своїх технічної й організаційної сторін. При цьому психологічні й педагогічні аспекти залишаються менш обґрунтованими й усвідомленими.

Нині існують різні погляди на дистанційне навчання – від його абсолютизації як нової універсальної форми навчання, спроможної змінити традиційну, до технології комплектування засобів і методів передачі навчальної інформації. Дистанційне навчання – це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі [1].

Дистанційна освіта в цілому підвищує ефективність самостійної роботи, дає можливості для творчості, знаходження і закріплення різних професійних навичок, а викладачам дозволяє реалізовувати принципово нові форми і методи навчання.

Дистанційній освіті притаманна низка позитивних рис, які не властиві традиційній, а саме [2]:

– дистанційна освіта формує глобальний (національний, регіональний, міський, локальний), принципово новий освітній простір;

– можливість займатися в зручний для себе час у зручному місці й темпі, нерегламентований відрізок часу для освоєння дисципліни, відсутність необхідності відвідувати лекції і семінари, індивідуалізація навчального процесу;

– паралельне із професійною діяльністю навчання, тобто без відриву від виробництва;

– використання в освітньому процесі новітніх досягнень інформаційних і телекомунікаційних технологій, що також дає змогу навчати роботі з ними;

– дистанційне навчання допомагає оминати психологічні бар'єри, пов'язані з комунікативними якостями людини;

– дистанційне навчання розширює та оновлює роль викладача, який повинен координувати пізнавальний процес, постійно вдосконалювати свої курси, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій;

– дистанційна освіта позитивно впливає на студента, збільшуючи його творчий та інтелектуальний потенціал за рахунок самоорганізації, прагнення до знань, уміння володіти комп'ютерною технікою і самостійно приймати відповідальні рішення;

– окрім основної навчальної мети, технології дистанційної освіти дозволяють допитливим студентам дистанційно брати участь у наукових конференціях, спілкуватись на наукових форумах і віддалено обмінюватись результатами своєї дослідницької роботи.

Поряд з цим, окремо слід відзначити економічну ефективність дистанційного навчання. Так, цей метод навчання дешевший завдяки

ефективному використанню навчальних приміщень, полегшеному коригуванню електронних навчальних матеріалів та мультидоступу до них.

Як і в будь-якій іншій формі навчання, в дистанційному навчанні можна виділити кілька недоліків:

- висока трудомісткість розробки курсів дистанційного навчання ускладнює роботу викладачів і технічних співробітників [3];

- ускладнена ідентифікація дистанційних студентів;

- низька пропускна спроможність електронної мережі під час навчальних чи екзаменаційних телеконференцій;

- для опанування певних спеціальностей дистанційна форма навчання є неприйнятною, оскільки необхідні навички отримати дистанційно є неможливим;

- недостатній безпосередній контакт між викладачем та дистанційним студентом, а також з іншими студентами.

Для подальшого розвитку ринку освітніх послуг, вирішення низки соціальних проблем, реального впровадження дистанційної освіти у вітчизняну освіту необхідно:

- надати системі соціально-педагогічну спрямованість, оскільки застосування в дистанційній освіті телекомунікаційних мереж та сучасних інформаційних технологій – умова необхідна але недостатня;

- прискореними темпами формувати у Web-середовищі систематизований вітчизняний освітній простір як інформаційну основу розгортання повномасштабної системи дистанційної освіти; сприяти поширенню якісних програм для організації дистанційного навчання;

- з урахуванням нових функцій викладача та особливостей навчання в системі дистанційної освіти забезпечити підвищення кваліфікації педагогічних кадрів для дистанційного навчання.

Важливою умовою якісного дистанційного навчання є необхідність у того, хто навчається, мотивації, щоб навчатися самостійно і продуктивно.

Але здобуття вищої освіти – це обдуманий і зважений крок, на який йде доросла людина. Дистанційне навчання має перспективи, тому що є зручною, а іноді єдиною можливою формою одержання освітніх послуг. Вважаємо, що майбутнє освіти – поєднання традиційних форм навчання з новими (дистанційними).

Література:

1. Штихно Л. В. Дистанційне навчання як перспективний напрям розвитку сучасної освіти. *Молодий вчений*. 2016. № 6 (33). С. 489 – 493.
2. Прибилова В. М. Проблеми та переваги дистанційного навчання у вищих навчальних закладах України. *Проблеми сучасної освіти*. 2013. № 4. URL: <https://periodicals.karazin.ua/issusedu/article/view/8791> (дата звернення : 18.10.2020 р.).
3. Сисоєва С. О., Осадча К. П. Стан, технології та перспективи дистанційного навчання у вищій освіті України. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Том 70. № 2. С. 271 – 284.

УДК: 378.147.227

**АКТИВНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ – ЯК ЗАСІБ
ЕФЕКТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З МЕНЕДЖМЕНТУ**

*Гончаренко Н. Г., к.е.н., доцент
Національна академія Національної гвардії України*

Сьогодні змінюються вимоги роботодавців, які вони пред'являють до випускників вищих навчальних закладів. Випускники, крім відмінних